

Załącznik nr 26

„minimalny zakres opisu produktu finalnego grantu/innowacji społecznej”

opracowany przez Grantobiorcę

Załącznik nr 26b

„opis pomysłu rekomendowanego do zastosowań”

opracowany przez Inkubator

w ramach projektu

CZAS NA STAŻ – granty dla innowatorów społecznych oferujących nowe rozwiązania praktycznej nauki zawodu w przejściu z edukacji do pracy

OPIS PRODUKTU FINALNEGO

Skrócony tytuł pomysłu – innowacji społecznej

Tytuł: **Interdyscyplinary**, specjalistyczny staż zawodowy

OPIS produktu finalnego

PROBLEM, na który odpowiada produkt finalny

Należy krótko opisać problem, który rozwiązuje produkt finalny:

Należy krótko opisać problem, który rozwiązuje produkt finalny:

Produkt finalny odpowiada na problem pomocy dla dzieci osieroconych, opuszczonych lub wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych, który choć dobrze znany i występujący na szeroką skalę, nie doczekał się należytego rozwiązania. Jedną z głównych trudności stanowi brak odpowiednich narzędzi umożliwiających rozwiązanie istniejącego problemu.

Produkt finalny w postaci specjalistycznego stażu zawodowego stanowiącego model edukacji praktycznej kandydata do "Koordynatora pomocy dziecku" stanowi innowacyjne rozwiązanie istniejącego problemu jako propozycja przygotowania specjalistów, którzy dzięki interdyscyplinarnej doświadczeniu byłiby odpowiedzialni za koordynację pomocy dla dziecka i ich rodzin od samego początku uruchomienia procesu pomagania aż do przezwyciężania kryzysowej sytuacji i zastosowania efektywnych rozwiązań..

ELEMENTY, z których składa się innowacja/produkt finalny

Należy wskazać elementy składowe produktu finalnego, części modelu, etapów rozwiązania, narzędzi:

1. Przygotowanie:

- Nawiązanie współpracy z instytucjami, w których mają odbywać się staże
- Spotkania informacyjno - motywujące wśród studentów
- Rekrutacja stażystów

2. Interdyscyplinary, specjalistyczny staż zawodowy:

- Warsztat wprowadzający dla stażystów
- Realizacja Programu stażu
- Wykonanie zadania stażowego w formie Studium Przypadku

- Konsultacje dotyczące studium przypadku ze specjalistą
- 4) Ocena opiekuna stażu

3. Podsumowanie

- 1) Warsztat podsumowujący

NARZĘDZIA, przygotowane do wykorzystania przez przyszłych użytkowników innowacji

Należy krótko scharakteryzować narzędzia innowacji rekomendowane do przyszłych zastosowań:

Narzędzie, przygotowane do wykorzystania przez przyszłych użytkowników innowacji ma postać Modelu edukacji praktycznej kandydata do „Koordynatora pomocy dziecku”. Na Model składają się:

1. Program innowacyjnego, interdyscyplinarnego stażu wraz z 2) szczegółowymi zadaniami stażu - stanowi kluczowy element. Jest innowacyjną propozycją polegającą na wdrożeniu do zawodowej roli koordynatora pomocy dziecku w spójnym wyjściu na przeciw jego potrzebom psychologicznym, wychowawczym i socjalnym. Cechą wyróżniającą program stażu jest równoczesne uwzględnienie kilku instytucji, dzięki czemu możliwe staje się, unikalne powiązanie współzależności zawodowych a odbiorcy testu zapoznają się z interdyscyplinarnym podejściem, umożliwiającym zaplanowanie specjalistycznej pomocy dziecku oraz jego rodzinie.
2. Regulamin warunków organizowania oraz odbywania stażu - pełni funkcję porządkującą. W regulaminie uwzględnione zostały najważniejsze warunki, jakie muszą zostać spełnione przez uczestników stażu.
3. Dziennik stażu - niezbędne narzędzie umożliwiające bieżące dokumentowanie przez stażystów przebiegu stażu oraz zakresu realizowanych zadań. Dziennik stażu przygotowany został z podziałem na cztery instytucje biorące udział w testowaniu rozwiązania.
4. Lista obecności - umożliwia dokumentowanie przez stażystów przebiegu stażu.
5. Arkusz pracy/wzoru zadania projektowego w formie STUDIUM PRZYPADKU - stanowi innowacyjny element składający się na prezentowany Model. Proponowana forma studium przypadku umożliwia postawienie interdyscyplinarnej diagnozy i zoptymalizowanej propozycji pomocy dziecku i rodzinie.
6. Wykaz umiejętności i wiedzy do zdobycia w trakcie stażu - stanowi punkt odniesienia pozwalający monitorować przebieg Interdyscyplinarnego, specjalistycznego stażu zawodowego zgodnie z jego założeniami.
7. Wnioski końcowe - sformułowane na podstawie doświadczenia zdobytego w okresie całego okresu testowania innowacji społecznej, jak również na podstawie ankiet do badania opinii i ocen wypełnionych przez stażystów oraz opinii opiekunów stażu. Wnioski końcowe stanowią dla przyszłych użytkowników innowacji pomoc w efektywnym planowaniu stażu.

ZASTOSOWANIE produktu finalnego

UŻYTKOWNICY, którzy będą mogli wykorzystać produkt finalny

Należy wskazać kluczowych oraz alternatywnych użytkowników produktu finalnego:

1. Kluczowi użytkownicy produktu finalnego:

- Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Warmińsko – Mazurski w Olsztynie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie (punkty pomocy społecznej)
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie (piecza zastępcza)
- Pogotowie Opiekuńcze (Olsztyńskie Centrum Pomocy Dziecku)
- Dom dla Dzieci „W Parku” (Olsztyńskie Centrum Pomocy Dziecku)

2. Alternatywni użytkownicy produktu finalnego- rozwiązanie może być wykorzystywane także:

- Wydziały Nauk Społecznych oraz kierunków pokrewnych na uniwersytetach w Polsce
- Instytucje świadczące pomoc dla dziecka i rodziny np. świetlice terapeutyczne, ośrodki interwencji kryzysowej, placówki opiekuńczo – wychowawcze, poradnie psychologiczno – pedagogiczne.

ODBIORCY, do których kierowana jest innowacja:

Należy wskazać kluczowych oraz alternatywnych odbiorców produktu finalnego:

1. Kluczowi odbiorcy produktu finalnego:

- studenci pedagogiki (różne specjalności), pracy socjalnej.

2. Alternatywni odbiorcy produktu finalnego:

- studenci nauk o rodzinie, psychologii, resocjalizacji.

DZIAŁANIA konieczne dla zastosowania/wdrożenia innowacji:

Należy wymienić etapami podstawowe działania użytkownika niezbędne do zastosowania produktu:

Użytkownik chcący zastosować innowację społeczną powinien podjąć następujące działania niezbędne do zastosowania produktu:

1. Nawiązanie współpracy z instytucjami, w których ma się odbyć staż i zapoznanie dyrektorów, kierowników, przyszłych opiekunów stażystów z ideą stażu, jego interdyscyplinarnym charakterem, szczegółowe omówienie zadań - proponowaną formą pozyskania współpracy z konkretnymi instytucjami są wizyty studyjne podczas których należy wskazać na potrzebę wprowadzenia innowacyjnego, interdyscyplinarnego programu stażu umożliwiającego efektywne przejście z edukacji do pracy, przygotowujące do roli koordynatora pomocy dziecku. Podjęcie proponowanego działania ważne jest ze względu na konieczność wzbudzenia niezbędnej motywacji - uświadomienie potrzeby stanowi pierwszy etap pojawiania się motywacji - mocniej angażujemy się w cele ważne.
2. Zorganizowanie spotkań organizacyjno – motywujących dla studentów - proponuje się zorganizowanie spotkań na uczelni, na której studiują poten-

cialni stażyści. Podobnie, jak w przypadku wizyt studyjnych, podczas spotkań ze studentami należy wskazać na potrzebę wprowadzenia innowacyjnego, interdyscyplinarnego programu stażu umożliwiającego efektywne przejście z edukacji do pracy, przygotowujące do roli koordynatora pomocy dziecku oraz szczegółowo omówić możliwości, cele, warunki i korzyści wzięcia udziału w innowacyjnym, interdyscyplinarnym stażu studentkim.

3. Przeprowadzenie rekrutacji wśród studentów - proponuje się zorganizowanie rekrutacji w formie bezpośredniej rozmowy rekrutacyjnej w oparciu o ustalone kryteria oraz zgodnie z Regulaminem na podstawie, których powinna zostać stworzona lista rankingowa.
4. Nawiązanie współpracy ze specjalistą - specjalista jako osoba posiadająca doświadczenie w bezpośredniej pracy z dzieckiem i rodziną ma za zadanie przeprowadzenie warsztatów wprowadzających, warsztatu podsumowującego, konsultacji indywidualnych dotyczących Studium Przypadku oraz oceny Studium Przypadku.
5. Organizacja warsztatów wprowadzających – proponuje się 24 godziny warsztat wprowadzający (3 x 8 h) przeprowadzony przez specjalistę posiadającym doświadczenie w bezpośredniej pracy z dzieckiem i rodziną w ramach specjalistycznej pomocy.
6. Rozpisanie harmonogramu stażu – w związku z tym, że na Interdyscyplinarnej, specjalistycznej staż zawodowy składają się cztery placówki, należy w porozumieniu z opiekunami stażu oraz studentami szczegółowo rozisać w jakich placówkach i w jakim czasie konkretne osoby odbędą staż.
7. Utrzymywanie kontaktu z uczestnikami podczas całego czasu trwania stażu - w trakcie odbywania stażu mogą pojawić się różne wątpliwości lub trudności związane z realizacją programu stażu, dlatego ważne jest, aby stale utrzymywać kontakt a pojawiające się trudności rozwiązywać na bieżąco.
8. Przekazanie dla specjalisty zadania stażowego w formie studium przypadku do oceny a następnie udostępnienie ocen dla stażystów jako forma informacji zwrotnej – działanie te jest istotne zwłaszcza z punktu widzenia studentów, którzy dzięki otrzymanej ocenie mają możliwość zweryfikowania w jakim zakresie opanowali umiejętność opracowywania studium przypadku – umiejętności kluczowej dla postawienia interdyscyplinarnej diagnozy i zaplanowania optymalnej pomocy dla dziecka i rodziny.
9. Organizacja warsztatu podsumowującego - proponuje się 4 godziny warsztat podsumowujący przeprowadzony przez specjalistę posiadającym doświadczenie w bezpośredniej pracy z dzieckiem i rodziną w ramach specjalistycznej pomocy. Podczas warsztatu należy dokonać analizy przebiegu stażu, wskazać mocne i słabe strony, podsumowania opracowanego zadania stażowego w formie studium przypadku.

KOSZT zastosowania innowacji:

Należy oszacować przybliżony koszt zastosowania innowacji w praktyce (poza projektem) w przeliczeniu na 1 uczestnika (odbiorcę) lub miesiąc funkcjonowania rozwiązania w działalności przyszłego użytkownika:

Przewiduje się różne możliwości związane z ponoszeniem kosztów zastosowania innowacji:

1. Zastosowanie proponowanego Modelu przez Uczelnię - staż jako forma zaliczająca praktykę studencką lub dodatkowa forma aktywności studenckiej potwierdzona certyfikatem/ wpisem do suplementu. Wówczas możliwe jest: skorzystanie z sal uniwersytetu w celu przeprowadzenia warsztatów, wyznaczenie osób koordynujących przebieg stażu oraz specjalistów spośród nauczycieli akademickich, samodzielne pozyskanie przez studentów miejsc do odbycia stażu w oparciu o udostępnione narzędzia wchodzące w zakres Modelu edukacji praktycznej do "Koordynatora pomocy dziecku". Opcja ta nie wymaga nakładów finansowych.
2. Organizacja stażu przez użytkownika niezwiązanego z uczelnią (np. stowarzyszenia, fundacje) - wówczas konieczne jest poniesienie kosztów związanych z zastosowaniem innowacji:
 - Koszty warsztatu wprowadzającego dla studentów – wersja pełna z cateringiem, przerwą kawową, wynagrodzeniem dla specjalisty prowadzącego warsztat i zapewnieniem materiałów dla studentów – łączny koszt ok. 3 785. 00 zł.
 - Koszty Interdyscyplinarnego, specjalistycznego stażu zawodowego – łączny koszt ok. 2 507, 5. 00 w przeliczeniu na jednego uczestnika.
 - Koszt Studium przypadków –ok. 100 zł w przeliczeniu na jednego uczestnika
 - Koszt warsztatu podsumowującego – ok. 380 zł.
3. Idea, program oraz merytoryczne wyznaczniki innowacyjnego stażu udostępnione w postaci Modelu edukacji praktycznej kandydata do Koordynatora pomocy dziecku mogą zostać również wykorzystane przez pracodawców a działania sfinansowane ze środków finansowych na staże oferowane przez lokalne Urzędy Pracy.

MODYFIKACJE produktu finalnego

ZAKRES MOŻLIWYCH ZMIAN produktu finalnego:

Należy wskazać zakres możliwych zmian w produkcji, narzędziach (z zachowaniem efektywności rozwiązania):

Zakres możliwych zmian w proponowanym Modelu edukacji praktycznej do "Koordynatora pomocy dziecku" :

- zmiany w instytucjach - produkt finalny nadaje się do wykorzystania (przy dostosowaniu zadań do zrealizowania w trakcie stażu w danej placówce) w wielu innych placówkach świadczących pomoc dla dziecka i rodziny (np. świetlice terapeutyczne, ośrodki interwencji kryzysowej, placówki opiekuńczo – wychowawcze, poradnie psychologiczno – pedagogiczne.
- narzędzia w postaci dziennika praktyk, listy obecności - są to dwa elementy, które można modyfikować zgodnie z potrzebami użytkowników oraz

zaoszczędzić środki finansowe.

ROZWÓJ produktu finalnego i REKOMENDACJE do dalszych prac:

Należy wskazać obszary dalszego rozwoju rozwiązania lub dostosowania do innych problemów lub odbiorców:

W oparciu o obserwacje własne, analizę przeprowadzonych ankiet wśród studentów, zebranych opinii ze strony użytkowników oraz podsumowaniu dokonanym podczas warsztatu na zakończenie projektu obszary dalszego rozwoju rozwiązania przedstawiają się następująco:

1. Wprowadzenie alternatywnych instytucji (np. wprowadzenie świetlicy terapeutycznej – co daje szansę na zwiększenie efektywności – dzięki temu, że stażyci zyskaliby okazję, aby zobaczyć jak wygląda sytuacja dzieci uczęszczających do świetlicy, a które pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych i jakie środki zaradcze zostały wykorzystane, aby dziecko jednak zostało w rodzinie w porównaniu z dziećmi, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych lub placówkach całodobowych tj. pogotowie opiekuńcze czy domy dla dzieci).
2. Zmiany w kolejności odbywania stażu w konkretnych placówkach ze względu na zadanie projektowe - zadanie projektowe polegało na wykonaniu studium przypadku konkretnego dziecka. Studenci rozpoczęli staż w różnych placówkach i zauważyli, że ze względu na te zadanie korzystniej by było, aby każdy rozpoczął staż w Pogotowiu Opiekuńczym lub w Domu dla Dzieci "W Parku", gdyż są to miejsca, gdzie dzieci przebywają całodobowo i przez cały czas odbywania stażu studenci mają tam bezpośredni kontakt z wybranym dzieckiem, tym samym rozpoczęcie pracy nad studium przypadku już na początkowym etapie byłoby, zdaniem studentów, korzystniejsze.
3. Możliwość dostosowania idei interdyscyplinarnego stażu dla przygotowania specjalistów ko-ordynujących pomoc dla osób dorosłych, które z różnych względów przynajmniej czasowo i w pewnym zakresie utraciły zdolność do samodzielnego poradzenia sobie z życiowymi problemami (np. w przypadku osób chorych psychicznie, osób w silnym kryzysie dezorganizującym dotychczasowy porządek życiowy, po wydarzeniu traumatycznym itp.).
4. Zorganizowanie warsztatów wprowadzających dla użytkowników rozwiązania/opiekunów stażu –mimo, że z każdym z użytkowników rozwiązania oraz z każdym z opiekunów odbyły się spotkania mające na celu wprowadzenie w idee stażu, przedstawienie programu, jednak okazały się one nie wystarczające, aby każdy z użytkowników wprowadził w pełni owe założenia w praktykę, co prawdopodobnie wynika z faktu, że idea stażu jest propozycją innowacyjną, tym samym zorganizowanie warsztatów wprowadzających dla użytkowników rozwiązania zwiększyłoby efektywność współpracy między opiekunami a stażystami.
5. Zmiany w programie stażu – zwiększenie ilości godzin stażu przeznaczonych na każdą placówkę może zwiększyć efektywność proponowanego rozwiązania

OPIS INNOWACJI

REKOMENDACJA

Skrócony OPIS:

Specjalistyczny staż zawodowy w modelu edukacji praktycznej kandydata do pracy w roli Koordynatora pomocy dziecku. Staż realizowany w kilku instytucjach tworzących komplementarną ofertę wsparcia rodziny. Model pozwala poznać wspólną ofertę kilku instytucji działających w obszarze usług opiekuńczych. Rezultatem jest doświadczenie wielostanowiskowe, wykraczające ponad jedną instytucję, adekwatnie do rzeczywistej, czyli złożonej oferty usług na rynku, z którą styka się dziś rodzic dziecka

Dla Kogo?

Dla studentów zainteresowanych szerszym kontekstem zawodu, na który mogą się składać komplementarne usługi instytucji działających na rzecz jednego klienta. Dla biur karier organizujących praktyki na kierunkach społecznych.

PROBLEM, na który odpowiada innowacja:

Dysfunkcje w rodzinie stanowią powszechny problem, a wówczas, gdy czynniki patogenne zostają skumulowane, konieczna jest kompleksowa pomoc ze strony specjalistów. Dysfunkcje jako zjawisko złożone i wielowymiarowe, stanowią wyzwanie zarówno dla społeczeństwa, jak i polityki społecznej państwa. **Dotyczy to w szczególności polityki edukacyjnej na rzecz rozwiązywania tych złożonych problemów, gdy podjęcie pracy zawodowej w obszarze działań opiekuńczo-wychowawczych oraz socjalnych ukierunkowanych na efektywną pomoc dzieciom i ich rodzinom wymaga interdyscyplinarnego przygotowania.** Kluczowym problemem jest niedostateczny zakres praktyk studenckich w zawodach związanych z rozwiązywaniem problemów rodziny i dziecka, nie tylko w sensie czasowym czy merytorycznym, ale przede wszystkim z racji lokalizowania praktyki w jednej instytucji, która nie oddaje całego spectrum problemów i wyzwań przyszłej pracy zawodowej. W szczególności dotyczy to doświadczenia odmiennych perspektyw rozumienia i rozwiązywania problemu w różnych instytucjach działających w systemie pomocy. Model daje szansę porównania a nawet komplementarnego łączenia perspektywy publicznej i pozarządowej lub społecznej i edukacyjnej w przyszłej pracy..

Dlaczego?

Model umożliwi współpracę kilku różnych instytucji tworzących system usług dając studentom szansę poznania komplementarnych perspektyw rozwiązywania problemu społecznego przez urzędy, firmy oraz organizacje pozarządowe

CEL innowacji:

Celem interdyscyplinarnego stażu jest zapoznanie studenta ze specyfiką zawodu. Program praktyk w kilku instytucjach ma umożliwić **zrozumienie i doświadczenie odmiennej specyfiki pomocy w instytucjach publicznych działających w paradygmacie urzędowym oraz w instytucjach niepublicznych, czyli w firmach prywatnych działających w paradygmacie usług komercyjnych oraz w organizacjach pozarządowych działających w paradygmacie lokalnej aktywności społecznej.** Interdyscy-

plinaryny program umożliwia uchwycenie komplementarności lub rozbieżności perspektyw różnych instytucji w systemie usług społecznych a przyszłym adeptom zawodu pozwala zrozumieć i ćwiczyć w praktyce unikalne powiązania i współzależności zawodowe. Takie doświadczenie jest pożądane przy zatrudnianiu w instytucjach koordynujących i oferujących pieczę zastępczą oraz specjalistyczną pomoc dla dzieci i ich rodzin. Wartością dodaną modelu jest kreowanie w ramach interdyscyplinarnego stażu platformy współpracy pomiędzy tymi instytucjami. **Celem rozwiązania jest zapewnienie na praktyce warunków do doświadczenia odmiennych i komplementarnych perspektyw rozwiązywania problemów społecznych.**

KOSZT zastosowania innowacji:

Zastosowanie narzędzia generuje dodatkowe koszty w porównaniu do standardowej praktyki studenckiej, które związane są przede wszystkim z organizacją specjalnego warsztatu wprowadzającego do interdyscyplinarnego programu praktyki, którego celem, oprócz uświadomienia złożonej problematyki zawodu, jest identyfikacja instytucji działających w systemie usług. Koszty takiego warsztatu szacowane są na około 2 500 PLN, przy czym mogą być znacznie obniżone przy korzystaniu z zasobów lokalowych akademickich biur karier ograniczając się do wynagrodzenie trenera lub przedstawicieli instytucji angażowanych w projekt. Ponadto koszt ten jest dzielony na kilku studentów uczestniczących w programie. **Dodatkowym kosztem, w stosunku do typowego stażu, jest koszt kilku opiekunów praktyki a koszt ten będzie zależał od ilości instytucji uwzględnionych w programie oraz ich charakteru: publicznego, komercyjnego lub pozarządowego.** Jednak także i ten koszt nie musi być kosztem w całości dodatkowym, gdyż angażowanie kilku opiekunów w ramach jednej praktyki o określonej długości może po prostu dzielić standardowy koszt opiekuna na kilku pracowników.

Kontakt i wsparcie użytkowników:

Pomysł i realizacja testu: Magdalena Skolimowska, psycholog.

Inkubator: Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr, ul. Spółdzielcza 8, 15-441 Białystok, fundacja@bfkk.pl, +48 85 653 77 00, www.bfkk.pl, www.czasnastaz.edu.pl, Koordynator: Michał Skarzyński